Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ІСТОРЧНА ГЕРМЕНЕВТИКА

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	032 «Історія та археологія», 014.03 «Середня освіта (Історія)»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.і.н., доц., Сапицька Олена Михайлівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри історії та археології

посада

sapicka@snu.edu.ua	+38-066-4838802		за розкладом
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

** – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на* ***«Викладач лабораторних та практичних занять:»****, якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.*

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування у здобувачів другого рівня вищої освіти розуміння практичного застосування герменевтичної процедури для написання високоякісних наукових робіт, у тому числі випускної кваліфікаційної роботи магістра.

Курс може бути корисним студентам гуманітарного спрямування для більш якісного аналізу літератури при підготовці кваліфікаційної випускової роботи магістра.

Результати навчання:

Знати: основні проблеми та аспекти історичного пізнання, фактичний матеріал та хронологію найважливіших подій тощо;

- основні положення, принципи та тенденції розвитку людства як такого, націй та держав.
- герменевтичну процедуру взагалі та історичну зокрема.

Вміти: вільно володіти фактичним матеріалом навчального курсу;

- дати вичерпну й об'єктивну характеристику державним, політичним та громадським діячам, історичним особам, що внесли значний вклад у розвиток дисципліни за весь період історії;
- застосовувати герменевтичний аналіз при інтерпретації історичних текстів та фактологічного матеріалу.

Передумови до початку вивчення: Основні: Археологія та методика польової археології; Історична географія; Спеціальні історичні дисципліни; Історія первісного суспільства; Історія міжнародних відносин, Історія дипломатії, Історія Стародавнього Сходу; Історія науки і техніки; Історія Античності; Історія середніх віків; Критична історія держави; Методологія та організація наукових досліджень тощо.

Дотичні: Філософія, Право, Системний аналіз, Літературознавство, Переклад, Логіка, Дискретна математика, Теоретична Інформатика.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність до цілеспрямованого накопичування знання, самостійного пошуку та опрацювання інформації.
2. Здатність взаємодіяти з представниками інших професійних груп гуманітарної сфери.
3. Здатність до творчого мислення**,** яке полягає у схильності до нестандартного вирішення задач, самостійності міркувань та умовиводів.
4. Здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти та узагальнювати цю інформацію.
5. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу тексту.
6. Здатність до самостійного історіографічного аналізу.
7. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних наук, застосовуючи інформаційно-комунікативні технології та інформаційні бази даних.
8. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації.
9. Здатність в межах обраної спеціалізації здійснювати інноваційні дослідження, які спрямовані на вирішення фундаментальних наукових проблем, вміння готувати результати наукових досліджень до оприлюднення у фаховому середовищі.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Становлення герменевтики.	2/0/2	Сутність герменевтики. Термінологія. Історія герменевтики. Hermeneutika sacra та Hermeneutika profana. Мова як системоутворюючий елемент культури. Видані герменевти. Герменевтика та феноменологія. Герменевтика як філософська антропологія.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
2.	Методи та принципи історичної герменевтики.	2/0/2	Давньогрецька історіографія. Сакральна традиція історичної герменевтики. Методологія історичної герменевтики. Сім правил інтерпретації. Принципи герменевтики.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
3.	Герменевтика Ф.Шлейермахера.	2/0/2	Історізація підходу до інтерпретації тексту. Романтична герменевтика. Герменевтичне коло.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
4.	Герменевтика В.Дільтея.	2/0/2	Інтерпретація історії. Суб’єкт історії. Об’єктивність історії. Культурні системи. Надіндивідуальні утворення.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні практичні завдання.
5.	Специфіка історичного знання.	2/0/2	Поняття культурно-історичної епохи та сучасності. Співвідношення епохи та цивілізації. Історія як пояснення та історія як розуміння. Система думки. Середньовічна екзегетика.	Участь в обговоренні. Індивідуальні завдання.
6.	Проблеми інтерпретації текстів.	2/0/2	Культура інтерпретації текстів. Рефлексія. Герменевтичний трикутник. Розмова та міркування. Скепсис.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
7.	Сучасні підходи до герменевтичної процедури та її практичне використання.	2/0/2	Діахронія та синхронія у герменевтичній процедурі. Побудова блок-схеми герменевтичного аналізу текстів історичного спрямування. Машинний аналіз текстів.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.

Рекомендована література

1. Квіт С. Основи герменевтики / С.Квіт/ Навч. посібник. – К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. – 192 с.
2. Тисельтон Э. Герменевтика / Э. Тисельтон/ Учебное пособие. Пер. с англ. Ольги Розенберг. - Черкассы: Коллоквиум, 2011. - 430 с.
3. Ляпушкина Е.И. Введение в герменевтику / Е.И. Ляпушкина/ Учеб. пособие. - СПб.: Изд-во С. -Петерб. ун-та, 2002. - 96 с.
4. Рикер П. Конфликт интерпретаций. Очерки о герменевтике / П. Рикер/ Пер. с фр., вступ. ст. и коммент. И.С. Вдовиной. - М.: Академический Проект, 2008. - 695 с.
5. Рикер П. История и истина / П. Рикер. - СПб.: Алетейя, 2002. - 400 с.
6. Фуко М. Герменевтика субъекта: Курс лекций, прочитанных в Коллеж де Франс в 1981-1982 учебном году /М.Фуко /Пер. с фр. А. Г. Погоняйло - СПб.: Наука, 2007 - 677 с.
7. Яковенко Н.М. Вступ до історії /Н.М. Яковенко. - К.: Критика, 2007. - 368 с.
8. Козеллек Р. Часові пласти. Дослідження з теорії історії / Рейнгарт Козеллек/ - Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2006. - 436 с.
9. Бетти Э. Герменевтика как общая методология наук о духе / Э.Бетти / Пер. с нем.: Е. В. Борисов. - М.: Канон+; РООИ Реабилитация, 2011. - 144 с.
10. Павлов А.В. Логика и методология науки: Современное гуманитарное познание и его перспективы / А.В. Павлов/ Учебное пособие. – М. : Флинта : Наука, 2010. – 344 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний портал Верховної Ради України: http:// www.rada.gov.ua.
2. Наукова бібліотека СНУ ім. В. Даля: http://filelibsnu.at.ua.
3. Електронна бібліотека: http://www.info-library.com.ua/.
4. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка www.library.univ.kiev.ua.
5. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib.
6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/.
7. http://moodle.snu.edu.ua/.
8. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля: http://moodlesti.snu.edu.ua/.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Історична герменевтика» (для здобувачів вищої освіти спеціальностей 032 «Історія та археологія», 014.03 «Середня освіта (Історія)» / Укладач: О.М. Сапицька. –

Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020.
2. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Історична герменевтика» (для здобувачів вищої освіти спеціальностей 032 «Історія та археологія», 014.03 «Середня освіта (Історія)» / Укладач: О.М. Сапицька. – Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	30
Участь у розв’язанні конкретних проблемних ситуацій	30
Індивідуальні завдання	30
Залік	10
Разом	**100**

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність: Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов’язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування та без аналітична компіляція є забороненими.

Завдання і заняття: Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії: На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.